

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachst.,
Nux. Augenthaler & Emeric Le-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachst., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsbet-körub).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licități mai dese după tariful
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

"GAZETA" iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu d-nul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 48.

Brașov, Miercuri 2 (15) Martie.

1905.

Sfatul dela Țarskoe-Selo.

Par-că sôrtea a voit să pedep-
sescă și umilescă pe puternicul Țar
al tuturor Rușilor. El, care a vrut
să fie propovăduitorul și protectorul
păcii în totă lumea, într'un moment
de mare slăbiciune, ațitat de parti-
sanii răsboiului din jurul său, cre-
dându-se neînvingibil și pôte des-
prețuind chiar pe Mikado și oștile
lui păgâne, n'a urmat convingerii
sale mai bune și mai umane de a
afla un mod să se înțelgă cu Ja-
ponia, ci a riscat a purta un răs-
boi nepopular cu Japonesia, pentru
care, cum s'a dovedit, n'a fost nici
după un an cum se cade pregătit.

Amărit până la cafele suflet, Nicolae
al II-lea șede în mijlocul marilor
ducă chemați de el la sfat în césul
acesta de grea încercare.

A trebuit să vadă împăratul
mai întâiu cum mândra lui flotă din
apele asiatiche, mergând dintr'o nen-
ocire într'alta, a fost cu incetul
decimată, apoi incuiată în portul
fortăreței Port-Arthur și în cele din
urmă nimicită de ghiulelele artilie-
riei asediătoare japoneze; a trebuit
să vadă căderea acestei fortărețe
și, ca fuzee apărută cu atâtea
vitejii și glorie de Ruși; a trebuit
să vadă mai departe cum armata
sa, în mânia sacrificiilor nespuse, în
urma bătăliei de la Liaoyang a fost
silită a se retrage dinaintea forțelor
superioare și impetuoase japoneze.
Generalisimul rusesc Kuropatkin a-
junse a fi lăudat, că a știut să con-
ducă retragerea trupelor rusești spre
linia Mukden în totă ordinea fără
ca Japonesia să pôta exploata că-
tușii de puțin învingerea lor dela
Liaoyang.

Trei luni de zile au trecut de
atunci și peste ărnă s'au intrerupt
inimicițiile și ambele oștiri au luat
pozițiuni tari față 'n față pe ambele
țermuri ale fluviului Șaho. În posi-
țiunea acăsta, ce a fost mult întărită,
Kuropatkin a primit ajutóre insem-
nate de trupe din Rusia, pe care
înainte de plecare în Manciuria le-a
inspectat însuși Țarul și le-a îmbar-
bătat la luptă. Se dice, dér încă nu
este dovedit, că armata lui Kuro-
patkin ar fi ajuns a fi astfel mai
numerosă decât a Japonesilor. Tote
speranțele Țarului erau de acum
basate pe acăsta armată reorgani-
sată și întregită. A trebuit să vadă
însă, că n'au folosit nici diviziile,
nici tunurile și nici munițiunile cele
multe, ce le-a trimis lui Kuropatkin
din Rusia europeană, căci nici de
astă-dată sorti răsboiului n'au cădut
în favorul Rușilor. A trebuit să vadă
înfrântă și în parte nimicită și acăsta
puternică armie și decă de mii de
vieți și cantități enorme de muni-
țiune, îmbrăcăminte și proviant pier-
dute.

Sâmbătă sêra până Duminecă
dimineta scirile sosite de pe câmpul
de răsboi ne făceau să credem, că
Kuropatkin a reușit și de astă-dată
a se retrage în totă ordinea în linia
fortificată dela Tienlin, anume pre-
gătită pentru o astfel de eventuali-

tate. Telegramele mai noușpun, că
generalul Kuropatkin a reușit într'a-
devăr, punându-se în fruntea arma-
tei centrului și jertfind mulți omeni,
să răsbească printre șirele trupelor
lui Nogi, retrăgându-se la Tielin și că
astfel a scăpat de o sôrte tristă cum
au avut-o Francezii la Sedan, ca să
fie incunjurat și prins cu totă ar-
mata. Dér nu tuturor trupelor le a
succes, fie și cu mari jertfe, a se re-
trage spre Tielin. Părți din corpul
de armată întâiu și al treilea să fi
fost parte luate la fugă, parte incun-
jurate și prinse de inamic. Sunt retră-
pândite tot felul de sciri necontro-
late și de sigur în multe esagerate,
dér din raporturile mareșalului Oyama
se vâd deja marele perderi ale Ru-
șilor, și nu mai puțin ale Japo-
nesilor. De aici se vede, cât de crân-
cenă și desperată a fost lupta, care
în cele din urmă a făcut să isbu-
tăscă mișcarea incunjurătoare, între-
prinsă de corpurile comandate de
generalii Nogi și Oku contra aripei
drepte rusești, prin care, amenințând
calea ferată ce duce de la Mukden
spre Tielin, a silit pe generalul Ku-
ropatkin să dea ordin de retragere
spre Tielin. Decă ar fi dat mai cur-
ând acest ordin, ar fi putut să se re-
trage se putea face în condițiuni mai
favorabile.

Astăzi, cum stau lucrurile, și
sfatul cel mare dela Țarskoe-Selo
va trebui să recunoască, că armata
lui Kuropatkin a suferit un mare
desastru și decă nimic mai natural
decât ca să se fi pus întrebarea în
acel sfat împăresc: Ce vom face
acuma?

S'au lăpuit, îndată după primele
sciri despre noua înfrângere a ar-
matei rusești, faime, că Țarul s'ar
gândi să încheie pace. Unele diare
rusești ca „Novosti” și „Russ”, ple-
deză într'adevăr pentru pace, dicând
că au fost destule jertfele nebune
aduse pentru o iluziune. „Renunțarea
Rusiei la politica sa colonială din
Asia răsăritenă nu e” — dice „No-
vosti” — „o umilire pentru Rusia,
căci Manciuria nu e țară rusescă;”
ér „Russ” făcând aluziune la tulbu-
rările interioare dice, că „nu în Man-
ciuria a fost bătută Rusia, ci în pro-
pria sa patrie”. Nu mai puțin îngri-
jați sunt aliații francesi, că Rusia
continuând răsboiul își va sacrifica
celelalte interese în Europa, în Orient
și în Asia centrală.

Cu tôte acestea și cu tôte că
un diar frances dice, că pacea e de
lipsă pentru-că nu atinge onorea mi-
litară a Rusiei și pentru-că numai
prin ea se pôte apăra alianța ruso-
francesă contra asaltului socialist,
nu e speranță, că va învinge Țarul
păcnic asupra Țarului răsboinic. Ad-
miralul rusesc Dubiasoff, care a luat
parte în comisia pentru aplanarea
casului dela Hull, a diș cătră un
diarist: „Trebuie să începem ărași
dela început. O pace umilțore sêu
chiar rușinosă ar însemna abdică-
rea Rusiei. Armata rusă e bă-
tută nu e bătută însă Rusia, care
are isvôre nesfârșite de putere. Cu
cât trupele nôtrest vor merge mai

mult spre nord, cu atât Japonesia
se vor depărta mai mult de basa lor
de operațiune. Noi Rușii vom în-
vingea și o vom avé-o cu orice preț.
Admiralul Rosdjestwensky așteptă să
se completeze numai flota lui și va
merge în Marea galbenă să se bată
cu Togo”.

Așa vorbește partidul răsboiului
prin graiul admiralului rusesc, pe
când Japonesia plănuesc în serios să
străbată, depărtându-se de basa lor
de operațiune, până la Charbin.
Cine pôte sci ađi când și cum se
va mai sfârși acest răsboi ne mai
pomenit?

Demisiunea ministrului austriac al apărării țării. Diarul „Politik” din Praga publică următoarele amănunte cu privire la demisiunea ministrului austriac al apărării țării contele Welsersheimb. Contele Welsersheimb se se fi exprimat în fața mai multor deputați în următorul mod: „Era cea nouă pretinde omeni noi. Eu care sunt din tot sufletul meu aderentul tradițiunii celei vechi, nu m'asî puté acomoda erei celei noue”. Să mai fi diș contele Welsersheimb, că a demisionat fiind-că nu aprobă concesiunile militare făcute Ungurilor și fiind-că nu vré să ia asupra se amănuntele și să se întreprindă în Reichsrath pentru aceste concesiuni. Contele a mai vorbit și despre anumite servicii rele ce le-au făcut anumiți bărbați Monarchului prin sfaturile lor.

Un plan de rezolvare a crizei.

După audiențele din urmă din Viena, membrii diriguitorii din sinul coalițiunii și-au manifestat dorința de a se afla o modalitate de soluțiune a crizei, pe lângă care se se pôta menține și mai departe solidaritatea partidelor opoziționiste, fără ca programul coalițiunii să se isbescă de atitudinea Monarchului în cestiunea militară. Acăsta schimbare parțială în vederile opoziției, se dice că ar fi provocat-o Geza Polonyi, care și-a dat totă silința de a obli calea spre guvern a lui Wekerle. Planurile lui Wekerle nu s'ar opune nisuițelor contelui Andrassy și în cas când el ar fi însărcinat cu formarea cabinetului, ar puté să conțeze și la conlucarea lui Andrassy. Deja s'au început tratările în privința acăsta. Camera deputaților și camera magnaților ar declara prin decisiune formală, că pretensiunile Ungurilor în ce priveșc armata s'ar recunoscă în principiu pe tôte timpurile, dér coalițiunea ar renunța de-ocamdată la realizarea lor. În chipul acăsta cestiunile militare s'ar puté elimina din programul viitorului guvern. —

Așa sună un comunicat ce-l publică „Neue Fr. Presse” și care își face acum turneul prin colonele pressei maghiare.

Planul acesta, firesc, nu este accep-
tat de cei cari trimbiță dișnic victoria do-
bindită de coalițiune, dimpotrivă e combătut și atacat, ca unul care ar zădărnici ărași pe timp îndelungat aspirațiunile maghiare la o armată națională independentă. Organul kossuthist „Egyetertés” scrie în numărul său mai nou, că politica partidului are să se valideze mai curând sêu mai târziu și că greutățile, ce-i stau ađi în cale, sunt trecătoare. „Coróna va ceda — dice „E-s” —; va ceda din simpla causă, că trebuie să cedeze.”

Vedând însă domni din coaliție cum trece timpul fără a se apropia măcar de o soluțiune mulțumitoare pentru ei, dau înainte cu amenințările. Decă până la 4 Apr., dic ei, nu se va forma un guvern pe plăcerea noastră, opoziția nu se va mai simți obligată a tăcê, ci va aranja în dietă o discuție, ale cărei valuri agitate nu vor puté fi mulcomite cu nimic în lume. Se va începe discuția asupra proiectului de adresă cătră tron și se va desbate asupra tuturor gravamenelor, cari s'au îngrămădit în decursul crizei. Ar puté, ce e drept, să vină Tisza c'un rescript regal de amănare a dietei, un astfel de pas însă ar sêmăna a suspendare de constituție, care ar provoca o furtună teribilă în întreaga țară.

Cu aceste și cu altfel de amenințări răspund cei din coaliție la orice plan de soluțiune a crizei, prin care s'ar nesocoti postulatele și aspirațiunile lor esagerate.

Răsboiul ruso-japones.

Retragerea Rușilor.

Armata rusescă bătută la Mukden continuă a se retrage spre Tielin pe unica cale ce cu prețul a jertfe enorme i-a succes lui Kuropatkin să și-o asigure. În prima zi a retragerii, Kuropatkin era amenințat de pericolul unei complete impresurări lângă Mukden și a trebuit să jertfescă regimente întregi, ca să și deschidă un drum de retragere. Dér și în retragere armata lui trebuie să pôrte lupte mari cu inamicul.

O scire telegrafică din Washington anunță din Tokio, că ministrul pe răsboi japones a declarat, că Oyama e decis a înainta cu grosul armatei sale spre Charbin, pentru-ca profitând de desastrul Rușilor, să dea lui Kuropatkin ultima lovitură.

Două rapôrte ale lui Kuropatkin.

Cu data de 11 Martie Kuropatkin a telegrafiat Țarului: La frontul armatei a două, unde mă află și eu, nóptea de ađi a trecut fără de luptă. Ariergarda armatei de sub comanda generalului Horschelmann a rămas în pozițiunile de la Șuşitay până ađi dimineta la ôrele 7. De la armata a treia n'am primit raport. Detașamentele armatei prime se află ađi dimineta la 25—30 verste spre sud sêu sud-ost de Tielin.

Al doilea raport telegrafic al generalului Kuropatkin trimis la 11 ôre sêra spune: Inimicul a atacat ađi numai ariergarda corpului de armată siberian 3. Armata primă, ce precedeză celelalte armate, continuă înaintarea spre pozițiunile stabilite pentru tôte armatele. O depeșă sosită ađi de la a treia armată anunță, că ariergarda acăsteia a ocupat ađi o pozițiune pe drumul mandarinilor la 25 verste de Tielin. Înaintea ariergardei nu s'au arătat decât mică detașamente ale inimicului, mai ales cavalerie. — De la 28 Februarie până la 11 Martie pierderile în răniși au fost de 1190 ofițeri și 46,391 omeni.

„Agenția telegrafică din Petersburg” primesce de la corespondentul său din Tielin următoarea depeșă cu data de 12 l. c.: Cartierul general se afla la 9 Martie în Mukden. Eu, în societatea comandantului suprem, am cutrierat tôte pozițiunile de luptă. La 10 Martie am dat o depeșă, care însă n'a putut fi trimisă. Trupele de tren și trupele în retragere m'au închis

calea. Retragerea spre Tielin s'a început în noaptea de 10 Martie și a continuat până la 12 Martie noaptea. În 10 l. c. artileria japoneză a tras ici colo focuri asupra trupelor de tren, între care se afla cartierul general. S'a produs disordine în trupe, mai ales între satele Tova și Konha. Disordinea, care s'a comunicat și celorlalte trupe a durat 2 ore. Nori de prav acoperiau pe omeni și căruțe. În întunec nu se putea ține drumul exact. Trupele de tren, care sosiră pe drumul mandarinilor, au împins îndărăt celelalte trupe. După ce însă a trecut panica, trupele s'au adunat și au adus carțile lăsate în urmă.

Amănunte din luptele în jurul Mukdenului.

Aceeași agenție primesce din Tielin următoarea depeșă asupra luptelor din jurul Mukdenului:

La 7 l. c. de la 6—9 ore dimineața Japonessii au atacat aripa stângă rusescă și pozițiunile de la Șaho. În locurile aceste Japonessii au avut pierderi mari. Prin lupte neconținute și violente Japonessii au împresurat flancul drept rusesc și s'au apropiat de mormintele împărațesci. La 9 Martie Japonessii au îndreptat neconținut atacuri contra drumului de fier. Cu mare greutate li-a succedat Rușilor a susține satul Ungentum. Ghiulelele japoneze cădeau pe linia ferată. Pentru-ca să respingă colona încunjurătoare japoneză de la flancul drept, Kuropatkin a concentrat mari forțe contra satului Cenitun spre sud de Șia-gușu și a trecut la atac. În timpul acesta Kuropatkin sta în mijlocul focului teribil de puscă. Un vifor puternic și pravul împedea operațiunile. Rușii au ocupat satul Cenitun, însă Japonessii i-au atacat din nou de la flanc și au paralizat eșecul succesul parțial al Rușilor. În ziua acesta (9 Martie) Japonessii au spart pozițiunile de luptă de la sud la Kiușan, înaintând de la ost și sud contra drumului de fier. Încă atunci Japonessii amenințau Mukdenul cu împresurare. Din cauza acesta în noaptea de 10 Martie s'a dat ordinul de retragere spre Tielin. Retragerea a durat în zilele de 10 și 11 Martie. La 10 Martie Japonessii au continuat să atace pozițiunile rusesci de la Hucitay. Kuropatkin a concentrat artileria spre sud de Hucitay contra satului Seșitun, situat la nord de Cenitun. Lupta de artilerie a durat într-o zi.

— Din Mukden i-se anunță diarul »Daily Express«, că Rușii au pierdut lupta în urma operațiunilor stângace ale generalului Kaulbars. Kuropatkin i-a fost pus la dispoziție lui Kaulbars 9 divisiuni, ca să împiedece mișcările de împresurare ale Japonessilor. Neorientarea lui Kaulbars însă a stricat tot planul generalissimului și a expus focului nimitor al inamicului cor-

pul de armată de sub comanda lui Linevici. Nu așa însă generalul Zerpisky. Acesta, deși dispunea numai de două divisiuni, a ținut mult timp în șah pe Oku, cauzând acestuia pierderi colosale. Se afirmă, că în urma atitudinii eroice a generalului Zerpisky, Japonessii au avut pierderile cele mai mari. Nu mai puțin de 17,000 omeni ai lui Oku au căzut aici. Nenorocirea armatei lui Rennekampf a provenit din faptul, că ordinul de retragere dat de Kuropatkin, l'a primit Rennekampf numai a doua zi. Cazacii lui au ajuns astfel în situație foarte critică și disordinea intră în rândurile lor.

Un raport din cartierul lui Kuroki.

Cu data de 13 Martie se telegrafiază din cartierul generalului Kuroki: Retragerea Rușilor de la Șaho s'a executat în totă ordinea. Din faptul, că toate armatele rusesci se află deja spre nord de fluviul Hunho, rezultă, că lui Kuropatkin i-a succedat a evita o împresurare. Kuropatkin a salvat toate tunurile armatei de la flancul stâng.

La Tielin.

După o depeșă din Tokio (13 l. c.) Japonessii continuă să urmărească pe Ruși spre Tielin. La Tielin se prevede că se va da eșec o luptă mare. Rușii caută să oprească în apropierea Tielinului înaintarea Japonessilor, care se dice, că se apropie, paralel cu Rușii, de acest oraș.

Japonessii în Mukden.

Armata generalului Oku a intrat la 12 Martie în Mukden. În spitalele rusesci s'au aflat 800 răniți ruși și 300 răniți japoneși.

După retragerea Rușilor, Chinesii au dat foc spitalelor și altor edificii. Sute de Chinesii au început apoi să jăfuescă banca ruso-chineză. După-ce Japonessii au intrat în oraș, jăfuitorii au fost prinși și mai mulți din ei spânzurați.

Pierderile.

Nu se știe încă pozitiv, care sunt pierderile ambilor beligeranți în luptele din jurul Mukdenului.

Oyama raportază la Tokio, că Rușii au lăsat pe teren 25.000 morți și răniți. Kuropatkin dice în raportul său, că au fost transportați până la 11 l. c. un număr de 1190 ofițeri și 46.391 soldați răniți. Numărul morților și răniților ruși ar fi, deci, după datele aceste, de 1190 ofițeri și peste 70.000 soldați. O pierdere colosală acesta. Din parte rusescă nu se face nici o amintire despre aceea, câți Ruși au căzut în captivitate. Din parte japoneză se dice, că nu se confirmă încă, că numărul Rușilor prinși ar fi de 30,000. Cifrele aceste firesc, nu pot fi exacte, și numai mai târziu se va constata lista adevărată a pierderilor.

Oyama mai raportază, că Japonessii au luat de la Ruși respective au cules ca pradă: 2 stindarde, 60 tunuri, 60.000 puscă 150 care cu munițiuni, 200,000 obuze, 25 milioane cartușe, 2000 cai, 100 căruțe și trăsuri cu haine, și depozite mari de bucate și furagii.

Japonessii ca de obicei, nu-și publică pierderile. Diferitele diare mari europene spun că și ei au avut pierderi colosale, ce întrec cu mult cele de la Liaoyang. Se dice apoi, că numărul Japonessilor uciși trece de 40.000. Câți vor fi fost răniți — cronica lor tace.

Guvernul chinez luat de Ruși.

Din Tokio se telegrafiază, că Rușii au luat cu ei pe guvernorul chinez din Mukden, pe care îl bănușesc, că a lucrat pe-o mână cu Japonessii.

Un protest al Rusiei.

O depeșă din Peking anunță, că Rusia a protestat la guvernul chinez contra faptului, că trupe chineze au luptat împreună cu Japonessii la Simintun. Se afirmă, că nu mai puțin de 60,000 Chinesii ar fi în armata japoneză.

Un consiliu de război rusesc.

Din Petersburg se telegrafiază, că Sâmbătă s'a ținut în Țarskoe-Selo un mare consiliu de război. Au participat oficial toți marii duci. S'a discutat asupra ultimei faze a războiului. În consiliu s'a stabilit, că războiul să se continue cu orice preț, indiferent de jertfele ce le va mai cere.

SCIRILE ȚILEI.

— 24 Februarie v.

I. P. Sa mitropolitul Ioan Mețianu a plecat alaltă-eri d. a. în afacerile fundațiunii Gojdu și în alte afaceri la Budapesta.

»Tipuri maghiare în România«. Diarul »Pesti Hirlap« publică în ultimul său număr sub titlul de mai sus următoarele hădrăvănii: »Un tânăr savant maghiar de origine română a fotografiat mai multe portrete din unele ținuturi ale României. Resultatul cercetărilor sale ținând savant are de gând a-l publica în volum. Despre cele esperiate în excursiunea sa ne comunică unele date foarte interesante. Numirile de localități, așii schimbate pe jargon românesc: Jászvásár (Iasi), Baza (Buzeu), Bakó (Bacău), Attila (?), Buda, arată, că pe timpul migrațiunii popoarelor în unele ținuturi ale României au existat colonii iazige, cumane și avare. Tot așa reședința de vară a regelui român, care astăzi e numită pe române »Sinaia«, odinioară se chema »zinalja«. Și mai interesante sunt datele referitoare la tipul locuitorilor. Antropologii maghiari disting două tipuri maghiare: pe cel ugric și pe cel turcesc. Exemplare din tipul din urmă se găsesc

numeroase în acele localități. Figuri tipice interesante, trăsături marcante, stături voinice, bună-ură cum sunt tipurile de pe la Iászberény. Limba maghiară firesc așii nu o mai vorbesc, mulți însă și-au păstrat numele lor original. Ținutul cercetător va face în curând comunicări despre esperiatele sale în sinul societății etnografice. — Suntem și noi curioși a vedea ce-a mai nouă elucubrațiune a cercetătorului, care a știut atât de dibacii să iscodască chiar și pentru Sinaia o numire ungrăscă, în tocmă pe cum iscodise mai anii trecuți Rubinyi Zsigmond pentru comuna »Joseni« din Moldova numirea neaoșă maghiară: Diószén..

Adunarea generală a creditului rural român. Duminecă s'a ținut în București sub presiul administratorului domeniilor coronei d-l Ioan Kalinderu adunarea generală a soc. Creditul rural român. Propunerea d-lui Iarca de a se reduce cheltuielile administrației de la 25% la 15% nu s'a primit în urma espunerilor d-lui Dum. Sturdza. În noul consiliu administrativ pentru anul 1905 au fost aleși d-nii Al. Cantacuzino-Paşcani, Ștefan Greceanu, Eugen Stătescu și Anton Carp.

Camera advocaților din Brașov a însărcinat cu administrarea afacerilor cancelariei decedatului avocat Victor Popescu pe d-l adv. Simeon Damian.

O nouă bancă de școlă patentată. Inventatorul săsesc Andrei Schuster din comuna Sâmpetru lângă Brașov a inventat o bancă nouă de școlă pentru care invențiune a obținut patenta de la oficiul de patente r. u. din Budapesta. Această bancă se poate foarte ușor construi, este corăspunzătoare și durabilă. Invenția d-lui Schuster alcătușește un nou sistem așa numitul: »Sistem cu clape duble«. Suprafața băncii constă din două clape, dintre care cea dinainte ridicată într'un unghi de 45° se poate întrebunța ca pupitru de cetit pentru miopi. Scopul principal al acestei clape este a acorda elevului spațiu suficient la sculare, ăr când se află închisă, a-l sili să ședă drept, formând o proeminență de 5—8 cm. înspre ședut, servind elevului ca razim pentru cote la cetire. Pentru elevii cu vedere normală servește drept pupitru clapa din dărăt care se poate ridica într'un unghi de 135° față cu suprafața băncii și se poate lăsa în jos fără șgomot de cătră școlari prin o simplă apăsare. La cetire elevii șed și se pot scula neimpedcați, fără să trebuiască întâi a lua jos obiectele de pe pupitru. Cele două clape sunt fixate cu țiține mobile de-o axă împreună. Aceste și alte avantaje (ca d. e. rezimătorea mobilă pentru spate, micul pupitru pentru desemnat etc.) fac ca bancă inventată de d-l Schuster să fie superioară tuturor fabricatorilor de până acuma, și de sigur ea va fi introdusă în toate școlile unde se dă importanța cuvenită considerățiunilor de igienă școlară.

Din Cernăuți se telegrafiază, că palatul guvernului bucovin, în care se află și locuința presidentului țării, a ars în noaptea de Duminecă spre Lună. Paguba e foarte mare.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat: de la d-na Eufrosina Tr.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

O zi ca altele...

De Emilgar.

— Da haide odată omule, că ne așteptă trăsura.

Conu Alecu nu se prea uită când sora dumisale, coana Elencu, îl așteptă cu capela pe cap.

— Stai puțin să-mi gășesc punga Elencu.

— Da că dór n'o să faci tégueli.

— Tégueli netégueli, astai; eu fără bani nu es în tég. Acesta era obiceiul conului Alecu, fără bani în buzunar nu făcea un pas.

Însă când dumnealui își gășese punga și vrea să iasă din casă, coana Elencu își aduce aminte că n'a închis dulapul.

— Da unde te duci soro?

— Să-mi închid dulapul.

— Da lasă-l că dór n'or prăda Turcii în urmă.

— Or prăda, n'or prăda, eu nu-mi pot lăsa casa vrainște... În sfârșit ătă-i pe

amândoi în capul scării; conul Alecu scurt și cam șubred, cu fața ososă și mică sub căciula mare de astrahan; coana Elencu odată femeie! naltă, sdravână, cu fața roșe ca o vișină sub capela încărcată de flori galbene.

Dumnealui, ca bărbat, își apucă de braț sora, s'o sprijine pe scări; dumneai își privesce zimbând, pe sub gene, fratele; când acesta ca de obicei face un pas greșit și luncă, coana Elencu îl înhață de mână și-l ridică în sus ca pe o pană. De aici trebuie să sosescă cërta; nu-i plăcea conului Alecu ajutorul acesta de care veșnic avea nevoie.

Moș Vasile, viziteul, îi așteptă pe capră, uitându-se drept înainte; veți el știe tôte obiceiurile stăpânilor săi. După pasul greșit al conului Alecu mai venea ceva: partea lui de ocară.

Au ajuns în josul scării.

— Ia te uită ce-a rămas din bietul Zarif, pielea și ciolanele; pentru-că huhurezu ista, dice dumneai arătând viziteul, tot pe Sultan ți-l îndopă. Nică n'o să se mai potă mișca de gras ce-i.

— Așa! acuma nu mai încapă de calul meu! îi răspunde conul Alecu, apoi

trece de cea parte a trăsuri; coana Elencu rămâne de ceastălaltă, și încep amândoi de-odată: »spitele-s neșterse«; »bucșă-i încărcată de glod«; »ia te uită poclitul, colbul de două degete pe densus!« Moș Vasile tace; par'că de câte ori nu ascultase densus pomelnicele aceste! de câte ori trăsese trăsura la scară. Ba după tôte aceste mai urma ceva; — conul Alecu se suia pe scara trăsuri, ridică bastonul sus, sus, și-l lăsa apoi să cadă ușor ca o pană pe spatelul lui Moș Vasile »na, să te înveți minte netrebnice!« La început Moș Vasile s'a ferit, dăr pe urmă a vădut cât de mult dore lovitura conului Alecu; o primea și pe acesta, cum îi asculta și ocările. De data acesta conul Alecu l'a scutit de o așa grea pedepsă.

Boerii s'au suit amândoi în trăsura și Moș Vasile trase biciul cailor.

— ătă de ce-i slab Zarif, strigă coana Elencu, pentru-că mi-l bicușește tóta ziua. Să nu mai dai într'ensul huhurezule!

Și cum Moș Vasile în timpul acesta se pregătea a mai da odată, conul Alecu îi strigă și densus!

— Să nu cumva să bicușești pe Sultan!

ăr cail pornesc la pas deprinși se vede și densus cu stăpâni.

Conul Alecu de-abea se itiește, în fundul trăsuri, lângă coana Elencu ce stă dréptă ca o lumânare...

Trăsura iese pe pörtă.

Dupa o căsnicie de treideci și cinci de ani conul Ilie Melinte, soțul coanei Elencu, s'a stins de bătrânețe, ușor ca o candelă. Coanei Elencu nu i-a curs nică o lacrimă, s'a îngrijat de îngropare ca de afacerile casei, a băgat de sémă să nu lipsescă nimic din ce se face la o îngropare creștinescă și a treia diși-a dus bărbatul spre locașul de veci, în patașcă cu șese cai, cu pomeni multe și cu toții preoții din tég. Numai musică nu a fost la înmormântarea conului Ilie, căci densus ura lucrul acesta încă din viță: »să nu cumva să-mi pui darabana să-mi sune la cap. Să mă duci creștinesc cu liniște și cuviință«. Mai toți cari au privit pe coana Elencu, când au scorbit sicriul soțului ei în grópă au rămas mirați de fața liniștită ce avea! »Tare femeie! șopteau ei, după treideci și cinci de ani de viță împreună, să nu verse o lacrimă«. Puțini vor fi băgat de sémă în clipa cea de veșnică despăr-

Meșianu întru amintirea neuitatului ei consoț protopopul Traian Meșianu 10 cor., de la „Sătmăreana” institut de credit și econ. în Seini 33 cor. Primescă generoșii donatorii cele mai căldurose mulțumite. — **Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.**

Cooperativa din Bêrlad, societatea de credit și economie ne trimite raportul asupra anului VI al gestiunii sale. Cooperativa, a cărei președinte este d-l Stroe Belloescu și director d-l Lazar Bistrițianu, a mers progresând și anul trecut, realizând un beneficiu net de 38.311 lei.

O exploziune de bombă în Petersburg. Din Petersburg se anunță cu data de 12 Martie, că acolo s'a întâmplat alaltă-eri o exploziune de bombă într'o odaie a hotelului Bristol, nu departe de ambasada germană. Tote ferestrele s'au spart și mai multe ziduri ale hotelului au crepat. Comercianților, cari aveau prăvălii în parterre, li-s'au pricinuit pagube enorme. Explozia s'a întâmplat în odaia unui englez cu numele Henry Lincoln, care a fost sfâșiat în bucăți împreună cu soția sa. Se crede, că explozia s'a întâmplat pe neașteptate din cauza nebăgării de seamă a englezului în odaia căruia vr'un amic al său anarchist a ascuns bomba.

»Independența Ungariei» s'a apropiat mai mult decât orîcând de ținta realizării, — așa trebuie să deducem cel puțin dintr'o învitate tipărită și iscălită de popa calvinesc din Lăpușul unguresc, *Barabás Samu*, în care își invită conaționalii, ce trăiesc pripășii sporadic în mijlocul unui ocean de Români — să serbeze ziua de 15 Martie cu mare tămbălău. „*Cesarii trușii și tiranii se tremure în această zi*”, așa strigă voinicosul Barabás în apelul său, și decă n'ar fi nisce ap'pisiți trăind în diasporă cei-ce ascultă de glasul răgușit al acestui popă, țî-ar veni să creșă, că nu se vor opri până la porțile »Burg«-ului! Așa însă imposibil se suprimi un zimbet compătimitor....

Mare agitație în palatul Sultanului. Din Constantinopol se telegrafiază, că din anturajul Sultanului au dispărut Duminecă noaptea un camelier, doi adjutanți imperiali, un general de divizie și un general de brigadă. Se susține, că aceștia s'ar fi refugiat. Din cauza acesta domnesce mare agitație în palatul Yıldız.

Inundări la Cernavoda. Din Cernavoda vine scirea, că apele Dunării au crescut în ultimele zile în urma topirii zăpezii, inundând teritoriul din împrejurime până la Fetești. Numeroșe animale sălbatice au perit. După scirile mai recente apele încep să scadă și se crede, că inundările nu vor cauza pagube mai mari. Șoselele Cernavoda-Boascie și Marleanu-Rasova stau încă sub apă.

Arderea ospiciului St. Gotthard. Din Zürich se telegrafiază, că renumitul ospiciu St. Gotthard, care datează din secolul al 14-lea, a ars în noaptea de Vineri spre Sâmbătă total. S'a putut salva numai mobilierul, 1000 de sticle de vin și o bute de vin. Ospiciul se afla la o înălțime de 2114 m. deasupra nivelului mării în pasul St. Gotthard.

Sciri din România. Direcțiunea generală a serviciului sanitar român a adresat

țire. ceața ce-i împainginise ochii, tremurarea repede a buzelor albe o clipă, ca și obrazul, când se apropiară de mâna rece a conului Ilie.

Când s'a întors acasă de la cimitir, coana Elenca simți un adevărat pustiu împrejurul ei; se închise în odaie și nu se scie decă în cele două zile în care nu făcuse un pas peste pragul ușei, plânsese orî nu. A treia zi când începă a se îngrijii de gospodărie, cum făcea de atâția ani de zile, de abia îi întrezărea pe chip urmele nopților nedormite. După o săptămână parcă nici o grijă nu-i trecuse peste suflet; numai că acuma rar de mai scotea câte vre-o vorbă.

Intr'o liniște de mănăstire stătuse adăncită, un an întreg, casa coanei Elenca. Când într'o dimineață, porța se dădu înlătură și o trăsură intră în ogradă; într'nsa era conul Alecu, fratele; coana Elenca îi sări înainte, îl coborî din trăsura ca pe un copil, și-l sărută de nenumărate ori, căci nu-l mai văzuse de la mărta conului Ilie. Conul Alecu nu mai plecă; ascultase sfaturile surorii, își dete în arândă moșia și rămase împreună.

(Va urma).

direcțiunilor societăților de tramvaiuri din România o circulară, prin care aceste sunt rugate a instala vagoane deosebite pentru *transportul bolnavilor* în spitale.

— Cu prima luni Mai trenul *express de Berlin* va fi adus în legătură și cu orașele Iași și Dorohoiu, ăr trenul *express de Brăila* va circula până la Galați.

— Din Focșani se comunică, că comerciantul *Stefan Milea* din Panciu surprinzând pe soția sa, cu care stă în divorț, împreună cu un anumit d-n Rencasievici, a descărcat asupra acestui din urmă mai multe glonțe de revolver. Rencasievici a rămas mort. Milea a fost arestat.

Societatea teatrală de diletanți sași va da astăzi, Marți, pentru a doua-ora comedia „*Der Advokat*”, a cărei prima reprezentare publică a apreciat-o atât de favorabil.

Serată filantropică. În sera de 18 Martie societatea de binefacere a damelor protestante maghiare va da o serată filantropică în salele Redutei. Intrarea 2 cor., balcon 4 cor., galerie 1 cor.

De la comitatul Sibiului. Astăzi, Lună, s'au luat dispoziții cu privire la rectificarea listelor alegătorilor din comitat — serie »Tel. Rom.« — și în comisiunile pentru conscrierea alegătorilor, cu *abateri de la praxa de până acum*. au fost aleși și pentru cercurile curat românești din Sebeș și Mercurea presidenti numai Sași, ăr la Seliște au scos pe un membru vechiu român și l'au înlocuit cu notarul Eberlein din Amnaș, veți Dómne ca să controleze inducerea Românilor în liste. La Cristian s'a dat apoi pe față conflictul. În comisiune au fost propuși numai 5 Sași. Membrul N. Ivan, a rugat pe Sași să înlocuiescă pe un membru Sas cu un Român, motivând, că aci aparține comuna Poplaca, ăr în comunele Cristian, Gușterița, Șura-mică și Rusciră încă sunt Români. Dr. Beu a susținut propunerea cu totă hotărîrea, dăr din majoritatea săsescă nu s'a aflat nimenea, ca să țină cont de dreptate și echitate. Propunătorul după votare a părăsit ședința, în care și așa nu se pot valida părerile cari nu promovează interese săsesci. După depărtarea d-lui N. Ivan, d-l Dr. Ilie Beu a mai făcut două propuneri analoge, dăr membrii sași au rămas consecvenți în a ignora justele pretensiuni ale Românilor.

Convocare.

P. t. d-le membre, d-nii membrii bărbăți de consiliu, precum și alți binevoitori ai »Reuniunii femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur« sunt poftiți a participa la a XXVIII-a adunare generală ordinară, ce se va ține *Duminecă în 19 Martie c. n.* la 3 ore p. m. în localul școlii confesionale rom. gr. or. din Făgăraș.

Obiectele: 1) Deschiderea ședinței. 2) Citirea raportului general. 3) Presentarea și citirea rațiociniului. 4) Censurarea raportului și rațiociniului. 5) Curenții. 6) Inscrierea de membre nouă. 7) Propuneri diverse. 8) Închiderea ședinței.

Făgăraș, 5 Martie 1905.

Maria Dan,
preș.

Ioan Berescu,
secretar.

Consecințele comerciale ale tunelului Simplon.

Efectele, ce le va avé tunelul Simplon asupra comerțului internațional, sunt foarte multiple. În primul rînd sunt în joc interesele Franței.

Franța studiând un plan de recordament de linii ferate cu tunelul de la Simplon, va trebui să modifice într'un sens său altul transitul internațional.

Câtă vreme munții Alpi erau o barieră formidabilă pe marele drum de comerț de la nord-vest la sud-est în Europa, drumul cel mai direct din Anglia la India se făcea în parte pe liniile franceze Calari-Marseille. Când s'a deschis tunelul Mont-Cenis, traficul internațional s'a deurnat *via* Modane-Brindisi.

Cu totă deviațiunea, tot i-a mai rămas Franței 993 kilometri, care e dis-

tanță de 993 kilometri dintre Calais și Modane. Mai târziu, când tunelul de St. Gotthard a unit direct prin Elveția nord-vestul Europei de Italia, a depozat Marsilia în profitul Genuei.

Acum, cu tunelul de la Simplon, Franța poate recăștiga ceva din traficul pierdut, decă va face un recordament de linii. Proiecte în sensul acesta sunt șese:

1) Dijon-St.-Amour-Belleyarde, Bouveret 894 kilm. 2) Dijon-Pontarlier-Neufchatel-Berne și Lötschberg 839 kil. 3) Dijon-Pontarlier-Lausanne 856 k. 5) Dijon-Lonsle-Saulnier la Faucille 849 k. 6) Belfourt, Berne Lötschberg (cu doue scurtări la Jura) 839 k.

Din proiectele aceste cele mai realizabile, a priori, sunt cele de sub p. 1 și 6. Primul proiect ar costa 120 de milioane și ar reduce drumul de la Paris la Geneva la 488 kil. în loc de 625 kil., adecă de 132 kil. ce fac 22 la sută pentru Geneva. Dăr costul e enorm.

E adevărat, că suma de 120 milioane va fi cheltuită cu construirea de trei tunele d'o lungime totală nu mai mică de 32 de kilometri, și anume 15.200 metri. La Faucille 11.400 metri și un alt tunel de 6.400, ce în lungime ar face cât tunelele Mont-Cenis, Gotthard și Simplon.

Din cauza greutăților tehnice și a cheltuelilor legate de ele, companiile franceze nu se vor pronunța așa curând.

Dare de seamă.

Oradea-mare, 2 Martie 1905.

La petrecerea de dans aranjată de tinerimea română din Oradea-mare în 2 Martie st. n. 1905, pentru augmentarea »Fondului de ajutorare al tinerilor lipsiți«, au binevoit a contribui peste taxa de intrare următorii domni:

T. Păcală prot. 16 cor., Ioan Roxin farmacist (Pecica) 14 cor., Dr. Cor. Papp dir. »Bihorenei« 10 cor., Dr. Justin Ardelean 10 cor., Ioan Papp preot mil., Ios. Ghite, Dr. Nic. Popovici med. câte 8 cor., Ios. Vulcan, Dr. Aur. Lazar adv., N. Moldovan preot, Andr. Horvath preot, Adrian Popovici Deseanu preot (Iaca) câte 6 cor.

Dr. George Plopu jud. la tablă, Paul Făssie jud. la trib., Dr. Dem. Kiss adv., D-na v. Ghite, Petru Popescu prot., Mih. Hașag preot câte 4 cor., Vas. Nicoruța preot, George Papp preot câte 3 cor., Dr. Ioan Boroș cand. de adv., George Drimba preot (Tobol), D-șora Georgina Papp (Beiuș), V. d-na I. Mathe, Greg. Torsan, Ioan Papp preot câte 2 cor.

Ioan Vaina prop. (Iaca), Dr. Vict. Fodor loc. med., Ios. Klituz. I. Bugariu preot, Teod. Ștefan preot, Ștef. Făt preot, Dr. Valer Hetcou preot. Ales. Filip notar și Eugen Nyéki stud. în drept. câte 1 cor.

Fără de a participa au binevoit a răscumpăra bilete următorii: Il. Sa Dr. Dem. Radu episcop 25 cor., Il. Sa Ioan I. Papp episcop 10 cor. Magn. Sa Vas. Mangra vicar 10 cor., Sp. D. Nic. Zigre adv. 10 cor., Mih. Veliciu adv. (Chișineu) 6 cor. și Teod. Oancea not. (B. Lazuri) 4 cor.

Pe această cale ne ținem de datorință a ne exprima cordialele noastre mulțumite tuturor marinoșilor contribuitori, pentru îmbrătoșarea nobilei cauze. —

În numele tin. rom.

T. Prodanoviciu,
câșsar.

A. C. Hetcou,
președinte

Literatură.

Absenteismul. Conferență ținută la 27 Ianuarie în localul societății centrale agricole din Bucuresci. Distinsul publicist Al. Ciurcu și-a câștigat în acestiunile economice un meritat renume atât prin scrierile sale cât și prin experiențele practice, pe care le-a întreprins la ferma sa de la Copănceri și ale căror rezultate s'au ilustrat la diferitele expoziții din țară. Societatea agricolă a scos conferența d-lui Ciurcu într'o broșură de 48 pagini, care poartă titlul de mai sus și asupra căreia vom mai reveni.

ULTIME SCIRI.

Londra, 13 Martie. După scirile mai nouă, *Kuropatkin*, în frunte cu armata generalului Bildeking, și-a croit drum prin armatele lui *Oyama* și cu cele mai mari sforțări și jertfe

ce le-a adus armata de sub comanda generalului Kaulbars, a spart armata lui *Nogi* și a ajuns la *Tienlin*, — zădărniciind astfel Sedanul, ce i-l pregătise *Nogi*. Totuși Japoneseii pot fi mulțumiți cu succesul dobândit, căci aproape 40% din totalul trupelor lui *Kuropatkin* au fost său nimiciți, său răniți și prinși.

Paris, 13 Martie. „*Echo de Paris*” anunță din Petersburg, că statul major refuză a da deslușiri asupra evenimentelor din Manciuria. Se afirmă, că *Kuropatkin* cu statul său major e în drum spre *Karbin* și nu mai e primejduită de cât a doua armată.

Tienlin, 13 Martie. Trupele rusesci s'au apropiat de pozițiunile de la *Tienlin*. Trupele japoneze înainteză numai încet spre nord de *Mukden*.

Tokio, 13 Martie. În luptele din urmă armata lui *Oku* a suferit cele mai mari pierderi. *Oku* a pierdut cel puțin 16,000 omeni. Intre răniții japoneși sunt și generalii de brigadă *Majandan* și *Imbasi*.

Petersburg, 14 Martie. Starea trupelor rusesci este deplorabilă. Lipsesc proviziunile cele mai necesare. Este témă, că Japoneseii vor impresura alte două corpuri de armată. Prima armată, comandată de *Linevici*, a scăpat de impresurare.

Diverse.

Balonul amoresat. Despre aeronautul frances *Gadard* se povesteste, că a construit odată un mic balonaș, care avé înfățișarea diplomatului frances *Thiers*, și l'a lăsat după-ce îl umpluse cu gaz, să se înalte în mijlocul unei mari mulțimi de omeni în aer. Balonul care la început se urcase drept în văzduh fu de-odată cuprins de un vânt puternic și manat până în fața unei vile din comuna *Bievre*. Dama casei se afla chiar la ferestra de cătră gradină, făcându-și toaleta de dimineață. În momentul acesta sosi la ferestra balonul voind să intre în casă. Dama speriată țipă și aruncându-și în totă graba o pânzătură peste umerii goi se adresă în grôza ei cu următoarele cuvinte cătră pretinsul diplomat *Thiers*: »Domnul meu! du-te, du-te, căci mă ruinez!« — Vântul însă împinse în momentul acesta pe pretinsul curtesan prin ferestra în odaie drept în brațele dómnei desperate. Cu un țipet ea îl înfăcă și-l ascuse sub pat. Bărbatul dómnei auzind sgomotul și țipetul, deschise ușor ușa odăii și ținând în mână o sabie răcni cât îl ține gura: »In fine te-am prins, miserabile! Ai să mori!« și infuriat începă să caute pe pretinsul curtesan.

Dómna îngrozită de ceea ce are să se întâmple, se aplecă sub pat și mai mult murtă de cât vie, se adresă cătră cel ascuns sub pat cu rugăminte: »Domnule fugi în numele lui Dumnezeu și cruță-mă de-o tragedie sângerosă!«

Cel de sub pat însă rămâne liniștit și nici că-i pasă de rugăminte desperată. Servitorii alarmați de sgomotul neobicit năvăliră în casă, și observând situațiunea penibilă, unii cuprind pe domnul casei în brațe, ca să nu comită în furia sa o faptă neprecugetată, ăr alți scot pe pretinsul curtesan de sub pat voind să-i dea drumul. Zărindul d-l casei, să desface din brațele servitorilor și lovesce cu sabia în nefericitul curtesan, care se urcase din nou spre tavan, voind să plece pe unde a venit. Primind însă lovitura mortală, el cade cu un pocnet surd la pământ și peste puține secunde zace întins în formă de sdrențe. Tablou!

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

»Romana« dans de colână în 5 figuri *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loo de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colână român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acesta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adevăc au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furșat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colână român să pōtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printr-țe note tōte mișcările dansului după tactele muzice. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenii între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a vedē jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acuratețā, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hārtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cōle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

»Romana« se pōte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adaugē pe lângă portul postal arētat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) *Lascar Viorescu, O icōnă a Moldovei din 1851 de Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută această soriere ca o lucrare istorică de mare valōre în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hārtia de lux Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vëndut până acum, este ađi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii de Veronica Micle,* regretata noastră poetă. Conține 144 pag. În loo de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

7) *»Vrēt sē te iubescă bărbatu?«* Broșura cu acest titlu conține povețe practice serioșe și fōrte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 20 b. (+ 5 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în șōlele de băeți și de fete. Cu 57 figuri în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la șōla normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e mai cu semă pentru învătători.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de M. C. Suțu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din București. În loo de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii* de F. M. Stoescu. Este o șarte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoșe nu au lipsă de laudă, cōci se laudă de sine. În loo de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. portc.)

Monologuri în versuri seria a 2-adupă Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour și L. Ralisbonne, de Nicolae Țincu, 1 cor. plus 5 b. porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Martie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.95
Renta de corōne ung. 4%	98.55
Impr. cail. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.05
Impr. cail. fer. ung. în argint 4%	98.40
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. uug. cu premii	221.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	172.75
Renta de hārtie austr.	100.40
Renta de argint austr.	100.55
Renta de aur austr.	120.05
Renta de corōne austr. 4%	100.55
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.25
Losuri din 1860.	157.45
Acții de-ale Bāncei austro-ungarā	16.45
Acții de-ale Bāncei ung. de credit	795.20
Acții de-ale Bāncei austr. de credit	680.—
Napoleondori	19.06
Mārci imperiale germane.	117.17 1/2
London vista.	239.75
Paris vista.	95.17 1/2
Note italiene	95.40

Cursul pieței Brașov.

Din 13 Martie n. 1905.

Banenote rom. Cump. 18.76	Vēnd. 18.82
Argint român.	13.60 18.68
Napoleond'ori.	19.06 19.10
Galbeni	11.20 11.30
Ruble Rusesci	2.53 2.54
Mārci germane	117.20 117.50
Lire turcesci	21.50 21.60
Seris. fono. Albina 5%	101.— 102.—

Nr. 2403—1905.

PUBLICAȚIUNE.

In sensul dispozițiunilor din § 49 al art. de lege XVII din anul 1884, concesiunea pentru conducerea afacerii pentru mijlocirea de locuri date la nr. M. 16544/902 în anul 1902, firmei Konnerth et Comp. — de ore-ce respectiva firmă nu se mai ocupa cu această industrie deja de mai mult ca un an, — se declară de ștersă.

Acēsta se publică cu acel adaus, ca toți aceia cari — în contra afacerii pentru mijlocirea de locuri conduse de firma Konnerth et Comp. — voesc să valorifice oșeși-care pretensiune iscată din acēstā afacere, să și însinue pretensiunea până în 4 Aprilie a. c. la acest oficiu, cāci după expirarea acestui termen i-se estradā firmei cautiunea de 400 corōne.

Brassó. 2 Martie 1905.

Magistratul orășenesc.

Se caută 2 comil harnici

sub condițiuni favorabile, în bransa de coloniale și ferărie pentru Orăștie.

Tot aci găseșc aplicare și doi ucenici români din cassă bună, cu cel puțin 3 clase reale sēu gimnastiale.

Oferte sunt a se trimite la firma Ios. Onițiu, urmași în Szász-Sebeș.

8—8.1667.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In casul publicării unui ananțiu mai mult de odată se face scādēmēt, care cresce cu oāt publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Un candidat de avocat

cu praesă pentru a conduce cancelarie, perfect în stil român și maghiar se primește numai decāt pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria avocatului Dr. Mátyás Lázár, Nagyszeben Str. Uresului 11.

8—8.1672.

Unde se mănāncă bine și se bēn VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospētā dela cep în fie-care di? ? La ~ ~ ~ Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20. Listă de bucate romānescă. De o cercetare numerōsă se rōgă C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

87—50

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcānia Stēua Roșie.

Recomandā Onor. public la casuri de mōrte, aședāmētul sēu de înmormēntare bogat asortat in cari tōte obiectele, atāt sorteile mai de rēnd, cāt și cele mai fine, se pot căpāta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriā a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de canuni pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmurā, carē funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vēnēt, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se escutā prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de mōrți m străinătate.

La casuri de mōrte a se adresa la

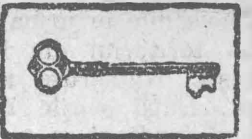
E. Tutsek.

5—*

Săpun SCHICHT.

Marca: Cerbul sēu Cheia Săpunul cel mai bun și cu spor, prin urmare și cel mai ieftin.

6—0.

Nu conține ingrediente străine vēmātōre.

Se capētā pretutindenii

La cumpērare sē se observe, ca pe fie care bucatā de săpun sē fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la óra 5-32 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 8-7 min. sēra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. sēra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persōne la óra 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 4-59 m. dim.)*
- *) (Nu mai până în 15 Novembre).
- III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 sēra.*
- *) (care circulā numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8-45 min. a. m.*
- *) (au legăturā până la Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul de per. la óra 2-50 m. p. m. (are legăturā cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la órele 6.34 m. sēra.*

Dela Brașov la Zērnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4-52 m. dim.
- II. Trenul de persōne la óra 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. sēra.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la óra 7-28 min. dim.
- II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legăturā cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la óra 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la óra 9-18 min. sēra.
- V. Tr. accel. la órele 10-14 m. sēra. (Numai până în 15 Novembre).

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov

- I. Trenul de persōne la óre 8.25 m. dim. (are legăturā cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la óra 1-59 m. p. m. (are legăturā cu Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul mixt, la óra 6-10 m. sēra.)*
- IV. Tren mixt, la órele 10-1 m. sēra.

Dela Zērnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numērul ā 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tu-tungeria de pe parcul Rudolf a lui Spuderca și la Eremias Nepoții.